

## Remiss av betänkande - en översyn av kontrollorganisation och finansieringen av kontroll i livsmedelskedjan för att förenkla för företag (SOU 2025:64)

### Yttrande

Miljö- och byggnämnden, Region Gotland, avstyrker betänkandets förslag om ett förstatligande av livsmedelskontrollen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har deltagit på möten kring remissen med både Sveriges kommuner och regioner samt miljösamverkan sydost. Miljö- och byggnämnden (MBN) ser att det finns både fördelar och nackdelar med utredningens förslag. Utifrån ett riksperspektiv är det positivt med en likriktad kontrollorganisation och samma förutsättningar för kontrollen i samtliga kommuner. Det finns dock en risk för att de lokala skillnaderna mellan kommuner inte kommer att omhändertas och att tillsynen då blir lidande. Region Gotland har en förhållandevis stor kontrollmyndighet med sex heltidsarbetande inspektörer 2025 vilket gör att myndigheten har en bred och omfattande kompetens jämfört med många andra mindre kommuner.

Region Gotlands kontrollmyndighet har uppnått eller varit nära att uppnå kontrollmålet de senaste åren och även om avgiften höjts det senaste året så är det förhållandevis väldigt få överklaganden av eller klagomål på avgiftens storlek. Kontrollmyndigheten har även under flera år i följd haft goda resultat i Sveriges kommuner och regioners insiktsmätning med ett nöjd kund-index för 2024 på 76 och får ofta beröm för den dialog man för med branschen samt det stöd och den rådgivning som lämnas till verksamheterna. Många av framgångsfaktorerna för de goda resultaten bygger på den lokala förankringen och dialogen. Om ett förstatligande av kontrollverksamheten skulle innebära att den lokala förankringen tappas ser Region Gotland negativt på förslaget.

Ett statligt övertagande av livsmedelskontrollen skulle göra att Region Gotland tappar rådgivningen över samverkan med och tillsyn över en väldigt viktig bransch för Region Gotlands näringslivsklimat och besöksnäring. Samverkan inom dessa områden är en viktig del i Region Gotlands näringslivsarbete. Man skulle även riskera att tappa samordningsvinster med annan myndighetsutövning som exempelvis

serveringstillstånd, bygglov och miljötillsyn som alla har områden för tillståndsprövning och tillsyn inom samma bransch.

Regionstyrelsen genom regionstyrelseförvaltningen har valt att inte delta i remissvaret utan har lämnat till miljö- och byggnämnden som ansvarig för livsmedelskontrollen att välja att besvara remissen eller inte.

Sammanfattningsvis ser miljö- och byggnämnden att förslaget skulle innebära en sämre dialog mellan kommunen och en viktig företagargrupp. Inom Region Gotland är turistverksamheter och jordbruksnäringen centrala och kan behöva särskild uppmärksamhet, vilken har utvecklats över åren, och denna riskerar att gå förlorad. Livsmedeltillsynen är nära sammankopplad med andra verksamheter som Region Gotland ansvarar för som till exempel serveringstillstånd för alkohol, bygglov och hyra av allmän platsmark. Samordningsvinster och möjlighet till gemensamma bedömningar riskerar att gå förlorade vid ett förstatligande av kontrollen.

Miljö- och byggnämnden anser att fördelarna att ha kvar tillsynen i kommunal regi överväger ett förstatligande som utredningen anger och avstyrker därmed förslaget.

Miljö- och byggnämnden

Andreas Unger  
Ordförande